

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarski zavod PTUJ

Kmetijska svetovalna služba

Ormoška 28 2325 Ptuj

tel.: (02) 749 36 10

fax.: (02) 748 36 20

Ekološka presoja vpliva reje živali na okolje

Za kmetijo

Marko Holer

Dražen vrh 32, 2233 Sv. Ana v Slov. goricah

Na Ptuj, 20.3.2026

PODATKI O PODJETJU: Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj

Ormoška c. 28,

2250 Ptuj

NASLOV NALOGE: **EKOLOŠKA PRESOJA VPLIVA REJE ŽIVALI NA
OKOLJE**

Št. Naloge: **02/2025**

Datum izdelave: **20.03.2026**

Podatki o izdelovalcu:

Franci Ornik, dipl. inž.zoot.

Vlagatelj: Marko Holer
Dražen vrh 32
2233 Sv. Ana v Slov. goricah

KMG MID kmetije: 100330536

Opis sedanjega stanja

Kmetija Marka Holerja se že vrsto let ukvarja z rejo prašičev pitancev, z rejo kokoši nesnic se ukvarjajo od leta 2024, ko so zgradili prvi hlev za kokoši nesnice – talna reja za 22840 živali - kokoši. Sedež kmetije je na naslovu Dražen vrh 32, 2233 Sv. Ana v Slov. goricah. Holerjeva kmetija spada med večje kmetije na območju Slovenskih goric, v letu 2025 obdelujejo 56,82 ha kmetijskih zemljišč, mod tega je 43,90 ha njiv, 7,81ha travnikov, 4,93 ha vinograda in 0,15 ha ekstenzivnega sadovnjaka.

Površine so namenjene za pridelavo osnovne krme za prašiče pitance , divjad v obori (damjak, jelen), za pridelavo poljščin za prodajo na trg (oljne buče), za pridelavo grozdja in za razvoj organskih gnojil. V letu 2025 imajo na njivskih površinah pridelavo 28,40 ha koruze za zrnje, 5,16 ha pšenice, 1,56 ha oljnih buč in 8,33 ha ječmena.

Na kmetiji se poleg reje kokoši nesnic ukvarjajo še s pitanjem prašičev in rejo divjadi v obori (damjak, navadni jelen) ter z vinogradništvom. Prašičereja je bila pred leti glavna panoga kmetije, v zadnjih letih pa je bila zaradi slabih cen prašičjega nekoliko zmanjšana. Na dan 1. 2. 2025 je bil stalež živali naslednji: kokoši nesnice 20.600 živali, prašiči pitanci 30 do 110 kg 690 živali, damjak 30 živali, navadni jelen 8 živali , kar predstavlja 163 GVŽ.

Kmetija trenutno obdeluje 56,82 ha kmetijskih zemljišč, na katere razvaža svoja organska gnojila, poleg tega v letu 2025 oddajo 815 m³ kokošnjega gnoja drugim kmetijskim gospodarstvom. Po izgradnji načrtovanega novega hleva za kokoši nesnice bodo dodatni višek živalskih gnojil oddajali Kmetijstvu Črnci d.d na razpoložljivo površino 127ha. Trenutno je izračun obtežbe in obremenitve površin kmetijske rabe z dušikom z upoštevanjem zbirne vloge za leto 2025 2,86 GVŽ /ha, z oddajo viška živalskih gnojil to pomeni 164 kg/ha N letno. Uredba o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17) dovoljuje obremenitev kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil v višini 170 kg N/ha.

Tabela1: Stalež na dan 1.2.2025:

Vrste živali	Faktor GVŽ	število	Povprečno št. v turnusu	Število dni vseh turnusov	GVŽ
Govedo					
Mlado govedo od 6 mesecev do 1 leta	0,3				
Mlado govedo od 1 do 2 let	0,6				
Govedo nad 2 leti	1,0				
Drobnica-ovce					
Jagnjeta do enega leta	0				
Ovce starejše od 1 leta	0,15				
Ovni starejši od 1 leta	0,15				
Prašiči					
Prašiči pitanci in pl.prašiči od 30 do 110kg	0,14	690	690	365	96,6
Tekači do 30 kg	0,04				
Plemenske svinje	0,32				
Divjad iz obore					
Damjaki	0,1	30			3
Navadni jelen	0,2	8			1,6
Perutnina					
Kokoši nesnice (prireja jedilnih jajc)	0,003	20.600	20.600	365	61,8
Skupaj					163

Trenutna obremenitev z N z upoštevanjem zemljišč za leto 2025 (56,82 ha), upoštevanjem turnusov in oddajo drugim KMG (815 m³ perutninskega gnoja) znaša 164 kg/ha kmetijskih zemljišč v uporabi.

Predvidena investicija v izgradnjo hleva za kokoši nesnice

Kmetija predvideva gradnjo dodatnega novega hleva za kokoši nesnice z neto tlorisno površino 2.370 m², v njem bo prostora za 38.094 kokoši nesnic. Skupni stalež živali na kmetiji se bo po investiciji spremenil na račun povečanja staleža kokoši nesnic, ostala reja živali pa ostaja nespremenjena. Stalež živine se po investiciji povečal z rejo kokoši nesnic za 114,28 GVŽ, torej na 277 GVŽ.

Investitor bo z izgradnjo hleva za kokoši nesnice pridobil nov hlev –talna reja, na polna tla z uporabo elevatorja za odgnojevanje, ob objektu sušilnica za sušenje gnoja s kapaciteto 50.000 kokoši (150 g /dan/kokoš). Odpadna voda po pranju bo speljana v zbirno jamo ob novem hlevu kapacitete cca 55 m³.

Površina zemljišča, na katerem se bo poseg v okolje izvajal (ocena): 0,3 ha. Katastrska občina in parcelne številke gradbenega posega: KO Sp. Dražen vrh,

parcela št. 481 (del), 479/1(del). Gre za kmetijsko območje, razloženo naselje z redko poselitvijo, kjer so posamezne stanovanjske hiše precej oddaljene ena od druge, tako da ni neposrednega vpliva. Lokacija je oddaljena od vodotoka (reke Ščavnica) 850 m. Lokacija izgradnje je ob obstoječem hlevu za kokoši nesnice in hlevu za prašiče, gre za rahlo nagnjen teren, oddaljen cca. 50 m od lastne hiše, ter cca 200m od najbližje sosednje stanovanjske hiše.

Potrebe po skladiščnih kapacitetah za organski gnoj

Tabela 2: Sistem reje živali ter potrebe po skladiščnih kapacitetah pred investicijo za šestmesečno skladiščenje živinskih gnojil (v m³)

Vrste živali	GVŽ	Gnojevka	Hlevski gnoj, gnoj iz globokega nastilja	Gnojnica
Govedo				
Mlado govedo od 6 mesecev do 1 leta	0	0 (11,33m ³ /GVŽ)		
Mlado govedo od 1 do 2 let	0	0 (9,67m ³ /GVŽ)		
Govedo nad 2 leti	0	0		
Drobnica-ovce				
Jagnjeta do enega leta	0,00			
Ovce starejše od 1 leta	0		0 (6,67m ³ /GVŽ)	
Ovni starejši od 1 leta	0		0 (6,67m ³ /GVŽ)	
Prašiči				
Prašiči pitanci in pl.prašiči od 30 do 110kg	0,19*	(6,74 m ³ /GVŽ)	648 (4,64 m ³ /GVŽ)	
Tekači	0,48	(4,93m ³ /GVŽ)		
Plemenske svinje	0,96	(7,97m ³ /GVŽ)		
Perutnina				
Petelini	0,004		(10,6m ³ /GVŽ)	
Kokoši nesnice	0,003		659 (10,67m ³ /GVŽ)	
Race	0,008		(10,6m ³ /GVŽ)	
Pitovni piščanci	0*		0 (3m ³ /GVŽ)	
Divjad iz obore				
Damjaki	0,15		14	
Navadni jelen	0,2		7,5	
Skupaj	169,5		1.281,5	
Skladiščne kapacitete			1.728**	

na kmetiji				
-------------------	--	--	--	--

*reja v turnusu

**predvideno 6 mesečno skladiščenje

Sedanja potrebna kapaciteta za skladiščenje hlevskega gnoja je 1.281,5 m³, kot nam kaže tabela 2. Rejec trenutno izpolnjuje potrebe po zahtevani kapaciteti skladišč s skupno obstoječo prostornino skladišč za 6 mesečno skladiščenje. Proizvedena organska gnojila tudi neposredno razvaža na lastne kmetijske površine.

Sistem reje v novem hlevu in potrebne skladiščne kapacitete po investiciji

V novem hlevu za kokoši nesnice bo talna reja s kapaciteto 38.094 kokoši nesnic. Po investicijo bo na voljo sušilnica za sušenje gnoja s kapaciteto 50.000 kokoši (150 g /dan/kokoš). Dodatna je na voljo deponija perutninski gnoj velikosti 254 m² ob predvidevanju, da bo lahko višina gnoja na deponiji 4 m, bo na voljo 1.016 m³ skladiščnih kapacitet za skladiščenje perutninskega gnoja (razvidno iz tabele 3), , tako da bo zadoščalo za skladiščenje organskih gnojil v času prepovedi razvažanja organskih gnojil (6 mesecev).

Uredba o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS št.113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017) dovoljuje obremenitev kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil v višini 170 kg N/ha.

Tabela 3: Sistem reje živali ter potrebe po skladiščnih kapacitetah po investiciji za šestmesečno skladiščenje živinskih gnojil (v m³)

Vrste živali	GVŽ	Gnojevka	Hlevski gnoj, iz globokega nastilja	Gnojnica
Govedo				
Mlado govedo od 6 mesecev do 1 leta	0	0 (11,33m ³ /GVŽ)		
Mlado govedo od 1 do 2 let	0	0 (9,67m ³ /GVŽ)		
Govedo nad 2 leti	0	0		
Drobnica-ovce				
Jagnjeta do enega leta	0,00			
Ovce starejše od 1 leta	0		0 (6,67m ³ /GVŽ)	
Ovni starejši od 1 leta	0		0 (6,67m ³ /GVŽ)	
Prašiči				
Prašiči pitanci in pl.prašiči od 30 do 110kg	0,19*	(6,74 m ³ /GVŽ)	608 (4,64 m ³ /GVŽ)	
Tekači	0,48	(4,93m ³ /GVŽ)		
Plemenske svinje	0,96	(7,97m ³ /GVŽ)		
Perutnina				

Petelini	0,004		(10,6m ³ /GVŽ)	
Kokoši nesnice	0,003		1.878 (10,67m ³ /GVŽ)	
Race	0,008		(10,6m ³ /GVŽ)	
Pitovni piščanci	0*		0 (3m ³ /GVŽ)	
Divjad iz obore				
Damjaki	0,15		14	
Navadni jelen	0,2		7,5	
Skupaj	169,5		2.507,5	
Skladiščne kapacitete na kmetiji			1.728**	

*reja v turnusu

**predvideno 6 mesečno skladiščenje

Proizvedena količina dušika na kmetiji v enem letu

Uredba o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS št.113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017) dovoljuje obremenitev kmetijskih površin z dušikom iz organskih gnojil v višini 170 kg N/ha.

Tabela 4: Letne količine dušika v živinskih gnojilih, ki ga bodo prispevale posamezne vrste in kategorije rejnih živali po investiciji.

Vrste živali	število	Letna količina dušika v živinskih gnojilih (kg)	Skupna količina dušika na posamezno kategorijo živali (kg)
Govedo			
Mlado govedo od 6 mesecev do 1 leta			
Mlado govedo od 1 do 2 let			
Govedo nad 2 leti			
Drobnica-ovce			
Jagnjeta do enega leta			
Ovce starejše od 1 leta			
Ovni starejši od 1 leta			
Prašiči			
Prašiči pitanci in pl.prašiči od 30 do 110kg	690	10,4	7.176
Tekači			
Plemenske svinje			
Perutnina			
Kokoši nesnice	20.000	0,42	8.400
Divjad iz obore			

Damjaki	30	7	210
Navadni jelen	8	9,8	78,4
Skupaj			15.864,4

Poraba gnoja na lastnih površinah

Kmetija trenutno ne porabi vseh proizvedenih organskih gnojil na kmetijskih površinah v uporabi saj preseže vnosa 170 kg N/ha. V letu 2025 oddajo 815 m³ kokošjega gnoja drugim kmetijskim gospodarstvom. Po investiciji v izgradnjo novega hleva bodo na KMG pridelali 31.863 kg N iz organskih gnojil, ki se bodo razvozila na 61,38 ha lastnih površin v uporabi in 127 ha Kmetijstva Črnci d.d., skupno torej 188 ha, kar predstavlja 169 kg N/ha/leto.

Potrebe po obdelovalnih površinah na kmetiji

Trenutno na kmetiji redijo 163 GVŽ živali. Kmetija obdeluje 61,38 ha kmetijskih površin, kar pomeni, da, znaša obremenitev 2,8 GVŽ/ha.

Zaradi investicije se bo stalež živali na kmetiji spremenil oziroma povečal na 277 GVŽ. Kmetija bo po investiciji razpolagala z 188,38 ha obdelovalnih površin za razvoz živalskih gnojil (zemljišča v uporabi in zemljišča za razvoz), kar pomeni da bo obremenitev znašala 1,47– GVŽ/ha. V skladu z Uredba o varstvu voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS št.113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017) bo potrebno vodenje evidenc o porabljenih organskih gnojilih na lastnih površinah.

Letna količina hranilnih snovi, ki jih izloči GVŽ oziroma posamezne kategorije živali /leto

Tabela 5: Proizvedena organska gnojila in hranila na leto glede na posamezne vrste rejnih živali po investiciji.

Vrste živali/organsko gnojilo	GVŽ	Organsko gnojilo (m ³)	N (kg)	P ₂ O ₅ (kg)	K ₂ O (kg)
Prašiči/gnoj	96,6	648	7.728	4.140	4.140
Perutnina/hl. gnoj	277	1.878	18.488	23.780	19.140
Divjad v obori	3,6	67,2	249,2	201	336
Skupaj	377,2	25.93,2	24.305,2	28.121	23.616

Tabela 6: Letna pridelava organskega N pred investicijo z rejo 109,5 GVŽ

Pridelano kg N iz organskih gnojil pred investicijo	16.668 kg
- oddano kg N iz organskih gnojil	7.335 kg
+ prejeto kg N iz organskih gnojil	0 kg
= SKUPAJ uporabljeno kg N iz organskih gnojil	9.333 kg
Površine gnojene z organskimi gnojili (ha)	56,82 ha
Obremenitev kg N/ha pred investicijo	164 kg N/ha

Na kmetiji imajo pred investicijo obremenitev z dušikom 164 kg N/ha, po preračunu preko staleža živali, pridelava ne predstavlja presežka na ha kmetijskih površin v uporabi.

Tabela 7: Letna pridelava organskega N po investiciji z rejo 277 GVŽ

Pridelano kg N iz organskih gnojil po investiciji	26.430 kg
- oddano kg N iz organskih gnojil	16.930
+ prejeta kg N iz organskih gnojil	/
= SKUPAJ uporabljeno kg N iz organskih gnojil	9.500 kg
Površine gnojene z organskimi gnojili (ha)	56,82 ha
Obremenitev kg N/ha po investiciji	167 kg N/ha

Obremenitev z organskim N na kmetiji pred in po investiciji ni enaka. S povečanjem staleža kokoši nesnic letu 2026 pa se ne bo prekoračila poraba 170 kg N/ha, kar je v skladu z »Uredbo o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov« (Ur.l. 113/2009, 5/2013, 22/2015, 12/2017).

Obremenitev kmetijskih površin s P in K iz živinskih gnojil

Tabela 8: Letno pridelana rastlinska hranila (P_2O_5 in K_2O) v organskih gnojilih.

Stalež živine v GVŽ		Količina P_2O_5		Količina K_2O	
Pred investicijo	163	9.795 kg	98 kg/ha*	11.388 kg	114 kg/ha*
Po investiciji	277	21.604 kg	132 kg/ha*	23.959 kg	147 kg/ha*

*upoštevana oddaja/prejem organskih gnojil

Količina vnosa P_2O_5 in K_2O iz organskih gnojil bo z odvzemom le teh na srednje založenih tleh na kmetijskih površinah v obdelavi pod normativom. Potreba kmetijskih rastlin v obdelavi po rastlinskih hranilih (P_2O_5 in K_2O) je navedena v tabeli 9.

Tabela 9: Povprečen odvzem P_2O_5 in K_2O pred investicijo na kmetijskih površinah v obdelavi (56,82 ha zemljišč).

Odvzem P_2O_5	Norma 140 kg/ha	Skupen odvzem	7.954 kg
Odvzem K_2O	Norma 250 kg/ha	Skupen odvzem	14.205 kg

Tabela 10: Bilanca hranil P_2O_5 in K_2O iz organskih gnojil po investiciji s povprečnim odvzemom na srednje založenih tleh 140kg P_2O_5 /ha in 250kg K_2O /ha na 56,82 ha kmetijskih zemljišč (v obdelavi).

hranilo	Po investiciji		
	proizvodnja	poraba	Višek/dokup
P_2O_5	21.604 kg	7.954 kg	13.649 kg
K_2O	23.959 kg	14.205 kg	9.754 kg

Tabela 11: Bilanca hranil P_2O_5 in K_2O iz organskih gnojil po investiciji s povprečnim odvzemom na srednje založenih tleh 140kg P_2O_5 /ha in 250kg K_2O /ha na 162,8 ha kmetijskih zemljišč (v obdelavi + oddaja gnojil).

	Po investiciji		
hranilo	proizvodnja	poraba	Višek/razlika
P ₂ O ₅	21.604 kg	22.794 kg	- 1.190 kg
K ₂ O	23.959 kg	40.700 kg	-16.741kg

Iz bilance hranil iz organskih gnojil je razvidno, da lahko vsa pridelana organska gnojila po investiciji porabijo na lastnih kmetijskih površinah in na površinah za razvoz živalskih gnojil. Kmetija bo v lasti obdelovala 56,82 ha, dodatno bo imela še 106 ha kmetijskih površin za razvoz gnojil in redila 277 GVŽ živali.

Zaključek:

Načrtovan vnos dušika iz organskih gnojil po investiciji je 167 kg/ha, kar je pod dovoljeno zgornjo mejo 170kgN/ha.

Kapaciteta obstoječih skladišč za proizvedena organska gnojila zadošča za minimalno šestmesečno skladiščenje organskih gnojil.

Ocenjujemo, da navedena investicija na kmetiji ob upoštevanju ravnanja z organskimi gnojili in z vodenjem evidenc o porabi organskih gnojil na lastnih površinah ne bo imela negativnih vplivov na okolje.

Prav tako je hlev lociran izven stanovanjskega naselja v neposredni bližini kmetijskih površin, kar zmanjšuje negativni vpliv. Hlev bo tudi opremljen z najnovejšo hlevsko opremo za prezračevanje, ki zmanjšuje negativen vpliv vonja v okolici hleva. Ob ustrezni uporabi nastilja v hlevu in zračenja bo zmanjšan vpliv na mikroklimo v okolici hleva.

IZJAVE KONČNEGA PREJEMNIKA

Spodaj podpisani vlagatelj Marko Holer izjavljam, da sem seznanjen z vsebino določil spodaj naštetih standardov:

- Standard za nitrate
- Standard za odpadno blato
- Standard za podzemne vode
- Standard za ohranjanje živalskih vrst in habitatov
- Standard za fitofarmacevtska sredstva
- Standard za dobre kmetijske in okoljske pogoje

in jih na svojem kmetijskem gospodarstvu tudi izvajam.

Datum: 20.3.2026

Podpis vlagatelja:

